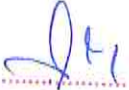

POWIATOWY URZĄD PRACY
W ŁOMŻY
18-PU.P.01.4100.4.2021.TS
REGON 450708638, NIP 718-12-19-408

DRUK Nr 622

Łomża, 2021-04-15

Urząd Miejski w Łomży
W PŁYŃEŁO
2021-04-15
Ilość zał .....
Nr dz ..... Podpis

**Pani
Alicja Konopka
Przewodniczący
Rady Miejskiej Łomży**

Nawiązując do pisma Nr BRM.0002.37.2021 z dnia 02 marca 2021 roku, przekazuję „Informację o aktualnej sytuacji na lokalnym rynku pracy działaniach podejmowanych przez miasto i Urząd Pracy w zakresie przeciwdziałania bezrobociu. Bezrobocie wśród osób młodych i osób niepełnosprawnych na terenie miasta”.

Z poważaniem

Zastępca Dyrektora
Powiatowego Urzędu Pracy

mgr inż. Elżbieta Olejniczak-Bazydło

**POWIATOWY URZĄD PRACY
W ŁOMŻY**

18-400 Łomża, ul. Nowogrodzka 1
REGON 450708638, NIP 716-12-19-408

**POWIATOWY URZĄD PRACY
W ŁOMŻY**

**Informacja o sytuacji na lokalnym rynku pracy w mieście oraz działaniach podejmowanych przez miasto i Urząd Pracy
w zakresie przeciwdziałania bezrobociu.**

Bezrobocie wśród osób młodych i osób niepełnosprawnych na terenie miasta.

*Material został opracowany
na podstawie danych statystycznych
i opracowań
GUS i PUP w Łomży*

Łomża – kwiecień 2021 roku

ANALIZA RYNKU PRACY MIASTA ŁOMŻA, ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM OSÓB W WIEKU PONIŻEJ 30 ROKU ŻYCIA I OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

1. Rynek pracy na terenie działania Powiatowego Urzędu Pracy w Łomży ze szczególnym uwzględnieniem Miasta Łomża na prawach powiatu

Powiatowy Urząd Pracy w Łomży jest jednostką samorządową wspólną dla Miasta Łomży i Powiatu Łomżyńskiego, funkcjonującą pod zwierzchnictwem Starosty Łomżyńskiego, na mocy porozumienia zawartego w dniu 18 stycznia 2000r. pomiędzy Prezydentem Miasta a Starostą Łomżyńskim. Zadania realizowane przez Urząd wynikają z przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2020 roku poz. 1409 z późn. zm.). Podstawą działania urzędu jest Statut Powiatowego Urzędu Pracy przyjęty Uchwałą Nr XXXVI/208/06 Rady Powiatu Łomżyńskiego z dnia 28 czerwca 2006 roku (Dziennik Urzędowy Województwa Podlaskiego z 2006 roku Nr 193, poz. 1853 i z 2008 roku Nr 86, poz. 792) oraz Regulamin Organizacyjny PUP w Łomży uchwalony Uchwałą Zarządu Powiatu Łomżyńskiego Nr 42/46/2000 z dnia 27 kwietnia 2000 roku z późniejszymi zmianami.

Województwo podlaskie zostało podzielone na 17 powiatów, w tym 3 miasta na prawach powiatu - Białystok, Suwałki, Łomża oraz 118 gmin. Stolicą jest miasto Białystok, liczący prawie 298 tysięcy mieszkańców¹. Pozostałe większe miasta regionu to Suwałki (ok. 70 tys. mieszkańców) i Łomża (ok. 63 tys. mieszkańców).

Ziemia Łomżyńska położona jest w zachodniej części województwa podlaskiego i graniczy z dwoma polskimi województwami: warmińsko-mazurskim oraz mazowieckim.

Powiatowy Urząd Pracy, swoim działaniem, obejmuje obszar dwóch powiatów: Miasta Łomży – na prawach powiatu grodzkiego i Powiatu Łomżyńskiego.

Swoim zasięgiem powiat łomżyński obejmuje:

- dwie gminy miejsko-wiejskie: Jedwabne, Nowogród;
- siedem gmin wiejskich: Łomża, Miastkowo, Piątnica, Przytuły, Śniadowo, Wizna, Zbójna;
- dwa miasta: Jedwabne, Nowogród.

Powiat łomżyński jest regionem typowo rolniczym o powierzchni 1.353,93 km² i liczbie mieszkańców - 50.894. Z pracy w gospodarstwach rolnych utrzymuje się aż 65% mieszkańców. Na terenie powiatu znajduje się 8.295 gospodarstw rolnych o przeciętnej wielkości 11,2 ha. Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON wynosiła na dzień 31.12.2020r. 3557.²

Łomża liczy 62.795 mieszkańców i zajmuje powierzchnię 3.271 ha. Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON wynosiła na dzień 31.12.2020r. 6.599.

Na koniec 2020 roku pracownicy pośrednictwa pracy PUP w Łomży współpracowali z 2703 pracodawcami, w tym z Łomży z 2029, a z Powiatu Łomżyńskiego – z 674.

Tabela Nr 1 przedstawia liczbę podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON na terenie działania Powiatowego Urzędu Pracy w Łomży w latach 2018 – 2020 oraz liczbę podmiotów gospodarczych współpracujących z Urzędem według stanu na dzień 31.12.2020r.

Tabela Nr 1

Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON

Lp.	Wyszczególnienie	Jednostki zarejestrowane w systemie REGON wg stanu na dzień 31.12.2018r.	Jednostki zarejestrowane w systemie REGON wg stanu na dzień 31.12.2019r.	Jednostki zarejestrowane w systemie REGON wg stanu na dzień 31.12.2020r.	Liczba podmiotów gospodarczych współpracujących z PUP w Łomży wg stanu na dzień 31.12.2020r.
1.	PUP w Łomży	9533	9821	10156	2703
2.	Miasto Łomża	6361	6467	6599	2029

¹ <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ludnosc/ludnosc/ludnosc-stan-i-struktura-ludnosci-oraz-ruch-naturalny-w-przekroju-terytorialnym-stan-w-dniu-30-06-2020,6,28.html> LUDNOŚĆ WEDŁUG WOJEWÓDZTW, POWIATÓW, GMIN ORAZ PLCI W WOJEWÓDZTWIE PODLASKIM W 2020 R. Stan w dniu 30 czerwca

² Liczbę podmiotów w rejestrze REGON podano na podstawie publikacji ze <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/podmioty-gospodarze-wyniki-finansowe/zmiany-strukturalne-grup-podmiotow/miesieczna-informacja-o-podmiotach-gospodarki-narodowej-w-rejestrze-regon-grudzien-2020,4,42.html> Miesięczna informacja o podmiotach gospodarki narodowej w rejestrze REGON grudzień 2020

3.	Powiat Łomżyński	3172	3354	3557	674
	Z tego:				
	Gmina Łomża	915	979	1049	225
	Gmina Jedwabne	251	275	290	49
	Gmina Miastkowo	215	226	243	59
	Gmina Nowogród	293	308	324	49
	Gmina Piątnica	712	750	797	142
	Gmina Przytuły	77	82	86	19
	Gmina Śniadowo	297	308	315	65
	Gmina Wizna	192	196	202	30
	Gmina Zbójna	220	230	251	36

Źródło: GUS, obliczenia własne

Omawiając zmiany zachodzące na łomżyńskim rynku pracy należy bezwzględnie wziąć pod uwagę znaczenie czynników demograficznych, które określają wielkość populacji w wieku aktywnym zawodowo i wpływają na strukturę pracujących i bezrobotnych.

W aspekcie nabywania praw emerytalnych, istotne znaczenie dla lokalnego rynku pracy ma struktura ludności Łomży według wieku oraz płci. Kobiety stanowią 52,4% ogółu ludności; na 100 mężczyzn przypada ich 110,2. Współczynnik ten zmienia się w zależności od wieku. Liczebna przewaga mężczyzn występuje wśród ludności w wieku do 39 roku życia – na 100 mężczyzn przypada 97,4 kobiet, natomiast w wieku powyżej 39 lat współczynnik feminizacji wynosi 112,8, a w rocznikach 65 lat i więcej na 100 mężczyzn przypada średnio 147,9 kobiet.³

Spoleczeństwo Łomży wyraźnie starzeje się. Rezultatem zachodzących procesów demograficznych jest gwałtowne zmniejszanie się liczby dzieci i młodzieży (0–18 lat), tym samym następuje dalsze zmniejszenie udziału tej grupy osób w ogólnej liczbie ludności z 24,7% w 2012r. do poziomu 18,7% w 2020r. Zmiany w strukturze ludności wg wieku oznaczają istotne wyzwania dla systemu zabezpieczenia społecznego. Starzenie się ludności oznacza konieczność zwiększenia transferów społecznych na rzecz tej grupy (wyплаты emerytur, rent, usług zdrowotnych i opiekuńczych).

Syntetycznym miernikiem obrazującym wydolność systemu zabezpieczenia społecznego jest współczynnik obciążenia demograficznego ogółem, pokazujący liczbę osób w wieku nieprodukcyjnym (przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym) przypadającą na 100 osób w wieku produkcyjnym. Z perspektywy systemów zabezpieczenia społecznego istotne jest także to, jak kształtuje się współczynnik obciążenia osób w wieku poprodukcyjnym (kobiety w wieku 60 lat i więcej; mężczyźni w wieku 65 lat i więcej), które są przede wszystkim beneficjentami różnego rodzaju świadczeń społecznych. W mieście Łomża na 100 osób w wieku produkcyjnym przypada większa liczba kobiet niż mężczyzn w wieku nieprodukcyjnym. W 2017r. na 100 osób w wieku produkcyjnym na terenie Łomży przypadało 58,2 osób w wieku nieprodukcyjnym (na 100 kobiet w wieku produkcyjnym przypada 72,9 kobiet w wieku nieprodukcyjnym i na 100 mężczyzn w wieku produkcyjnym przypada 44,8 mężczyzn w wieku nieprodukcyjnym), w 2018r. odpowiednio 59,1 osób (74,2 kobiet i 45,3 mężczyzn), w 2019r. – 62,0 osoby (77,6 kobiet i 47,7 mężczyzn) i w 2020 r. – 65,2 osób (81,8 kobiet i 50,1 mężczyzn). Z powyższego wynika, iż rośnie liczba osób w wieku nieprodukcyjnym, znacznie szybciej wśród kobiet, niż mężczyzn.

Zmiany demograficzne obserwowane w ostatnich latach wskazują, iż liczba ludności na terenie działania PUP w Łomży systematycznie się zmniejsza. Perspektywa szybkiego wyjścia z depresji urodzeniowej jest odległa. Niski poziom dzietności kobiet i wysoki poziom tzw. emigracji zarobkowej powodują, że perspektywy rozwoju demograficznego nie są korzystne zarówno z punktu widzenia rynku pracy jak i systemu zabezpieczenia społecznego.

W ostatnich latach bardzo wyraźnie rysuje się wysoki poziom bierności zawodowej wśród osób zamieszkałych w mieście Łomży, co powoduje, że różnica pomiędzy populacjami aktywnych i biernych zawodowo zmniejsza się. Wzrost bierności zawodowej jest zjawiskiem wynikającym z jednej strony z przedłużania czasu wejścia na rynek pracy przez osoby młode (kontynuowanie nauki), z drugiej zaś następuje w wyniku przechodzenia na emerytury, renty i świadczenia przedemerytalne przez coraz liczniejszą grupę osób, które nabywają uprawnienia do ww. świadczeń. Na bierność zawodową mają również wpływ programy socjalne: m.in. rządowy program 500+, które powodują zmniejszenie aktywności zawodowej kobiet, ponieważ bardziej opłaca się pobierać pieniądze z różnych programów, niż pracować za minimalne wynagrodzenie.

Wielkość populacji osób bezrobotnych oraz poziom stopy bezrobocia w mieście Łomża w latach 2009-2020 przedstawia Tabela Nr 2.

Tabela Nr 2

Liczba bezrobotnych oraz stopa bezrobocia w latach 2009 – 2020.

Stan na koniec okresu

Rok	Liczba bezrobotnych w Łomży	Stopa bezrobocia w Łomży %
-----	-----------------------------	----------------------------

³ https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ludnosc/ludnosc/ludnosc-stand-i-struktura-ludnosc-i-ruch-naturalny-w-przekroju-terytorialnym-stand-w-dniu-30-06-2020_6_28.html LUDNOŚĆ WEDŁUG WOJEWÓDZTW, POWIATÓW, GMIN ORAZ PŁCI W WOJEWÓDZTWIE PODLASKIM W 2020 R. Stan w dniu 30 czerwca

	Ogółem	Kobiety	
2009	3 487	1 751	15,2
2010	3 653	1 873	15,8
2011	3 859	1 979	16,4
2012	3 976	1 959	16,8
2013	4 095	1 978	17,0
2014	3 751	1 806	15,6
2015	3 156	1 546	13,4
2016	2 878	1 432	12,2
2017	2 318	1 213	9,6
2018	2 062	1 099	8,6
2019	1 814	990	7,5
2020	2 002	1 022	8,4

Źródło: Sprawozdania o rynku pracy MPiPS – 01 dot. miasta Łomża za grudzień 2009r., 2010r., 2011r., 2012r., 2013r., 2014r., 2015r., 2016 r., 2017r. 2018r. 2019r. 2020r.. obliczenia własne.

Liczba bezrobotnych w mieście Łomży zwiększała się do końca 2013 roku. W następnych latach zmniejszała się do końca 2019 roku. Rok 2020 jest pierwszym rokiem, w którym liczba bezrobotnych zwiększyła się, co jest związane z pandemią koronawirusa, osiągając poziom 2002 osoby. W omawianym przedziale czasowym początkowo zanotowano wzrost wartości stopy bezrobocia z 15,2% w 2009 roku do poziomu 17,0% na koniec 2013 roku, a następnie następował spadek jej wartości aż do końca 2019 roku. Dopiero w 2020 roku stopa bezrobocia zwiększyła się do poziomu 8,4% na koniec tego roku.

Podobnie ewoluowała liczba bezrobotnych kobiet na miejskim rynku pracy. Do końca 2013 roku obserwowano jej wzrost, w latach 2014 – 2019 następował spadek, a w 2020 roku liczba bezrobotnych kobiet zwiększyła się do poziomu do poziomu 1022.

Analiza wielkości bieżących rejestracji („napływu”) i wyłączeń („odpływu”) w ewidencji bezrobotnych w latach 2016 - 2020 wykazuje tendencję malejącą w przypadku „napływu” bezrobotnych. Natomiast „odpływy” z bezrobocia zawsze były wyższe zawsze były wyższe od „napływu”, z wyjątkiem roku 2020, gdy „napływ” był większy od „odpływu”.

Tabela Nr 3 przedstawia wielkość „napływu” i „odpływu” wraz przyczynami z bezrobocia w latach 2016 – 2020 w Łomży.

Tabela Nr 3

„Napływ” i przyczyny „odpływu” z bezrobocia w latach 2016 – 2020r.

Wyszczególnienie		Osoby z Łomży				
		2016r.	2017r.	2018r.	2019r.	2020r.
"Napływ"		3904	3678	3554	2951	2679
"Odpływ"		4182	4238	3810	3199	2491
z tego z przyczyn	podjęcia pracy od początku roku	2310	2210	1996	1718	1580
	z tego					
	niesubsydiowanej	1728	1593	1562	1441	1259
	subsidiowanej	582	617	434	277	321
	z tego					
	prac interwencyjnych	121	129	103	84	86
	robót publicznych	120	95	80	56	56
	podjęcia działalności gospodarczej	69	50	55	30	48
	podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	107	98	63	29	32
	podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu a zasiedlenie	35	44	53	24	52
	innych	130	201	80	54	47
	rozpoczęcia szkolenia	29	29	19	10	16
	rozpoczęcia stażu	305	314	192	148	150
	rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	65	66	65	41	30
	odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym w ramach PAI	51	135	84	37	12
	nie potwierdzenia gotowości do pracy	549	636	772	612	242
	dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	389	428	366	344	208
	podjęcia nauki	14	13	12	6	12
	nabycia praw emerytalnych lub rentowych	36	26	20	15	9
	osiągnięcia wieku emerytalnego	43	111	58	62	70
nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	68	21	41	21	16	
innych	323	249	185	185	146	

Źródło: MPiPS-01 dot. miasta Łomża za lata 2016-2020.

Podstawowym powodem wyłączenia osób bezrobotnych z ewidencji były podjęcia pracy (63,4%), nie potwierdzenie gotowości do pracy (9,7%), dobrowolna rezygnacji ze statusu bezrobotnego (8,4%) oraz rozpoczęcie stażu (6,0%).

2. Aktualna sytuacja na łomżyńskim rynku pracy

1. Poziom bezrobocia

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łomży w końcu marca 2021 roku sprawozdawczego wyniosła 3209 osób (w tym 1642 kobiety) i była większa od liczby bezrobotnych zarejestrowanych na koniec marca 2020 roku o 133 osoby (liczba kobiet zwiększyła się o 3 osoby) tj. o 4,3%. Natomiast w porównaniu do stanu na koniec miesiąca poprzedniego poziom bezrobocia również zmniejszył się o 173 osoby tj. 5,1%.

Do Powiatowego Urzędu Pracy w Łomży zgłosiło się 281 bezrobotnych (w analogicznym okresie roku ubiegłego – 270), w tym 208 nie posiadało prawa do zasiłku (w marcu 2020 roku – 213). Wśród rejestrujących się w danym miesiącu 18 osób pracowało za granicą (w ubiegłym roku w tym samym okresie 20), w tym w Islandii – 5 (4 z zasiłkiem transferowym), w Wielkiej Brytanii – 5, w Norwegii – 2 (1 z zasiłkiem transferowym), w Holandii – 2, w Belgii – 2, w Niemczech – 1 i we Francji – 1.

W okresie sprawozdawczym wyrejestrowano 454 osoby bezrobotne (w marcu poprzedniego roku – 398) z następujących przyczyn:

Wyszczególnienie	Marzec 2020	Marzec 2021
Odpływ bezrobotnych		
w tym:	398	454
- podjęcie pracy:	242	268
z tego podjęcia pracy niesubsydiowanej	187	186
z tego podjęcia subsydiowanej:	55	82
• prace interwencyjne	27	24
• roboty publiczne	6	7
• dotacje	4	12
• podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	3	7
• podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	12	5
• podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego	0	0
• podjęcia pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia	0	0
• inne	3	27
- szkolenie	2	0
- staż	47	56
- prace społecznie użyteczne	6	5
- odmowa bez uzasadnionej przyczyny propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym w ramach PAI	1	4
- niepotwierdzenie gotowości do pracy	34	44
- dobrowolna rezygnacja	37	42
- podjęcia nauki	0	2
- osiągnięcia wieku emerytalnego	7	10
- nabycia praw emerytalnych lub rentowych	0	0
- nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	2	3
- inne przyczyny	20	20

Bezrobotni z miasta Łomży stanowili 62,1% wszystkich zarejestrowanych osób w urzędzie i było ich 1992.

W omawianym miesiącu sprawozdawczym do urzędu wpłynęły 172 oferty pracy (rok temu – 83), w tym oferty pracy subsydiowanej stanowiły 64,0% (w marcu 2020 roku – 53,0%).

Zanotowany spadek bezrobocia związany jest m.in. mniejszą liczbą rejestracji, większą liczbą podjęć pracy i rozpoczęciem kierowania bezrobotnych na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu.

2. Wybrane kategorie bezrobotnych

Liczba bezrobotnych kobiet na koniec marca 2021 roku wyniosła 1642 osoby i była mniejsza o 78 osób w porównaniu do poprzedniego miesiąca i o 3 osoby większa w porównaniu do marca 2020 roku. Bezrobotne kobiety stanowiły na koniec miesiąca sprawozdawczego 51,2% ogółu zarejestrowanych.

Liczba bezrobotnych uprawnionych do pobierania zasiłku dla bezrobotnych na koniec marca 2021 roku wynosiła 428 osób i była mniejsza o 66 osób w porównaniu do miesiąca lutego 2021 roku. W porównaniu do analogicznego okresu 2020 roku (502 osoby uprawnione do zasiłku), odnotowano spadek o 74 osoby. Udział tej kategorii bezrobotnych wyniósł – 13,3% (16,3% na koniec marca 2020 roku).

Na koniec marca 2021 roku liczba bezrobotnych mieszkających na wsi wynosiła 1076 osób i była mniejsza o 67 osób w porównaniu do poprzedniego miesiąca, a w stosunku do marca ubiegłego roku była większa o 21 osób. Bezrobotni zamieszkali na wsi stanowili 33,5% ogółu zarejestrowanych w ewidencji urzędu (34,3% na koniec analogicznego okresu 2020 roku). 144 osoby posiadały prawo do zasiłku, co stanowiło 33,6% uprawnionych do prawa do zasiłku (na koniec analogicznego okresu roku ubiegłego odpowiednio 163 i 32,5%).

Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy stanowiły 83,1% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (83,3% na koniec marca poprzedniego roku). Osoby do 30 roku życia stanowiły 29,4% ogółu zarejestrowanych (29,8% na koniec analogicznego okresu poprzedniego roku), osoby powyżej 50 roku życia to 25,5% ogółu zarejestrowanych (25,2% na koniec marca 2020 roku). Do osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy zalicza się też długotrwale bezrobotnych, na koniec miesiąca sprawozdawczego było ich rejestrach PUP w Łomży 1530 osób, które stanowiły 47,7% ogółu zarejestrowanych (45,8% na koniec analogicznego okresu ubiegłego roku). W porównaniu do poprzedniego miesiąca odnotowano spadek w tej grupie o 45 osób. W odniesieniu do ubiegłego roku w omawianej grupie również odnotowano wzrost o 122 osoby.

3. Stopa bezrobocia

Stopa bezrobocia na obszarze działania dla PUP w Łomży na koniec marca 2021 roku kształtowała się na poziomie 7,1%. Dla miasta Łomży stopa bezrobocia wyniosła 8,3% a dla Powiatu Łomżyńskiego – 5,8%. Stopa bezrobocia dla obszaru PUP w Łomży stanowiła 110,9% stopy bezrobocia w kraju (6,4%) i 87,7% stopy bezrobocia w Województwie Podlaskim (8,1%). Dla miasta Łomża wynosi odpowiednio 129,7% i 102,5%.

4. Zgłoszenia zwolnień

W miesiącu sprawozdawczym nie zanotowano zgłoszeń zwolnień w ramach zwolnień grupowych.

5. Realizacja zadań z tarczy antykryzysowej COVID-19

- na dzień 31 marca 2021 roku do PUP w Łomży wpłynęło 440 wniosków o dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od tych wynagrodzeń składek na ubezpieczenia społeczne (art. 15 zzb) na kwotę 19.677.910,90 zł. Rozpatrzone wszystkie wnioski, w tym 383 pozytywnie na dofinansowanie wynagrodzeń na kwotę 11.857.202,56 zł. Wyplacono dofinansowanie na kwotę 10.908.729,28 zł.
- na dzień 31 marca 2021 roku do PUP w Łomży wpłynęły 1130 wniosków o dofinansowanie części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej dla przedsiębiorców samozatrudnionych (art. 15 zzc) na kwotę 6.225.860,00 zł. Rozpatrzone wszystkie wnioski, w tym 1033 pozytywnie na kwotę 5.724.020,00 zł. Wyplacono dofinansowanie 1015 przedsiębiorcom samozatrudnionym na kwotę 5.530.000,00 zł.
- na dzień 31 marca 2021 roku do PUP w Łomży wpłynęło 4849 wniosków o udzielenie pożyczki na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorcy (art. 15 zzd) i organizacji pozarządowej (art. 15zdda), w tym 2811 w wersji papierowej. Rozpatrzone wszystkie wnioski, w tym 4588 pozytywnie. Wyplacono pożyczki 4588 pożyczkobiorców na kwotę 22.885.198,87 zł.
- na dzień 31 marca 2021 roku do PUP w Łomży wpłynęło 28 wniosków o dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników dla organizacji pozarządowych (art. 15 zze) i dla kościelnych osób prawnych (15zze²) na kwotę 2.451.790,97 zł. Rozpatrzone wszystkie wnioski, w tym 18 pozytywnie na kwotę 1.198.812,89 zł. Wyplacono dofinansowanie 18 wnioskodawcom na kwotę 1.085.562,65 zł.
- na dzień 31 marca 2021 roku do PUP w Łomży wpłynęło 311 wniosków na dotacje dla mikro i małych przedsiębiorstw z określonych branż udzielanych w celu przeciwdziałania negatywnym skutkom COVID-19 (art. 15 zze⁴) na kwotę 1.552.000,00 zł. Rozpatrzone wszystkie wnioski, w tym 265 pozytywnie. Wyplacono dotacje 265 wnioskodawcom na kwotę 1.322.000,00 zł.
- na dzień 31 marca 2021 roku do PUP w Łomży wpłynęły 484 wnioski na dotacje dla mikro i małych przedsiębiorstw z określonych branż udzielanych w celu przeciwdziałania negatywnym skutkom COVID-19 (rozdział 3 rozporządzenia RM z dnia 19.01.2021r.). Rozpatrzone 477 wniosków, w tym 465 pozytywnie. Wyplacono dotacje na kwotę 2.325.000,00 zł 465 wnioskodawcom.

**Sytuacja na lokalnym rynku pracy na obszarze działania PUP w Łomży
w końcu marca 2021 roku**

Wyszczególnienie	PUP	Miasto Łomża	Powiat Łomżyński	Udział Miasta Łomży w ogółem	Udział Powiatu Łomżyńskiego w ogółem	
Liczba bezrobotnych	3 209	1 992	1 217	62,1	37,9	
w tym z prawem do zasiłku	428	269	159	62,9	37,1	
Liczba kobiet	1 642	1 006	636	61,3	38,7	
Zwolnieni z przyczyn zakładów pracy	27	17	10	63,0	37,0	
Zamieszkali na wsi	1 076	0	1 076	0,0	100,0	
Osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	132	69	63	52,3	47,7	
Cudzoziemcy	39	38	1	97,4	2,6	
Bez kwalifikacji zawodowych	1 115	641	474	57,5	42,5	
Bez doświadczenia zawodowego	658	374	284	56,8	43,2	
Kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	518	309	209	59,7	40,3	
Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy	2 666	1 657	1 009	62,2	37,8	
z tego	do 30 roku życia	943	492	451	52,2	47,8
	w tym: do 25 roku życia	434	215	219	49,5	50,5
	długotrwale bezrobotni	1 530	984	546	64,3	35,7
	powyżej 50 roku życia	819	557	262	68,0	32,0
	korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej	9	1	8	11,1	88,9
	posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	631	382	249	60,5	39,5
	posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	2	1	1	50,0	50,0
	niepełnosprawni	173	143	30	82,7	17,3
Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w miesiącu	172	97	75	56,4	43,6	
w tym niewykorzystane	57	31	26	54,4	45,6	
Podjęcia pracy ogółem	268	154	114	57,5	42,5	
w tym praca subsydiowana	82	44	38	53,7	46,3	
Osoby uprawnione do dodatków aktywizacyjnych	29	15	14	51,7	48,3	
Poszukujący pracy	72	50	22	69,4	30,6	
Stopa bezrobocia w %	7,1*	8,3*	5,8*	-	-	

* - wartości nie weryfikowane przez GUS

3. Sytuacja na rynku pracy osób w wieku do 30 roku życia

O tym, że najtrudniej na rynku pracy mają młodzi dopiero zaczynający karierę, mówi się od paru lat. Na całym świecie bezrobocie wśród ludzi młodych jest wyższe niż przeciętne. W pewnym sensie to normalne. Młodzi mają zwykle wsparcie rodziny, więc nie muszą intensywnie szukać pracy. Wolny czas poświęcają na podnoszenie kwalifikacji, poszukują lepszych ofert lub po prostu przedłużają sobie beztrudną młodość. Na dzień 31 grudnia 2020 roku „młode bezrobocie” wynosi ponad 24%.

Kształtowanie się liczby osób bezrobotnych, w tym osób bezrobotnych do 30 roku życia oraz wielkość stopy bezrobocia w Łomży w ostatnich latach przedstawia tabela Nr 4.

Tabela Nr 4

Liczba bezrobotnych i bezrobotnych do 30 roku życia oraz stopa bezrobocia w latach 2009 – 2020

Stan na koniec okresu

Rok	Liczba bezrobotnych w Łomży		Liczba bezrobotnych do 30 roku życia w Łomży		% udział bezrobotnych do 30 roku życia do ogółem bezrobotnych	Stopa bezrobocia w Łomży %
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety		
2009	3 487	1 751	1 323	680	37,9	15,2
2010	3 653	1 873	1 389	750	38,0	15,8
2011	3 859	1 979	1 393	776	36,1	16,4
2012	3 976	1 959	1 339	711	33,7	16,8
2013	4 095	1 978	1 334	687	32,6	17,0
2014	3 751	1 806	1 163	582	31,0	15,6
2015	3 156	1 546	921	480	29,2	13,4
2016	2 878	1 432	783	432	27,2	12,2
2017	2 318	1 213	665	406	28,7	9,6
2018	2 062	1 099	514	314	24,9	8,6
2019	1 814	990	440	284	24,3	7,5
2020	2 002	1 022	489	294	24,4	8,4

Źródło: Sprawozdania o rynku pracy MPiPS – 01 dot. miasta Łomża za grudzień 2009r., 2010r., 2011r., 2012r., 2013r., 2014r., 2015r., 2016r., 2017r. 2018r., 2019r i 2020r., obliczenia własne.

Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wyodrębniła i objęła dodatkowymi działaniami grupę osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Należą do niej m.in. bezrobotni do 30 roku życia. Liczba bezrobotnych do 30 roku życia zwiększała się do końca 2011 roku, następnie cały czas zmniejszała się, w 2020 roku nastąpił wzrost, by osiągnąć wartość 489. W końcu 2019r. osoby do 30 roku życia z Łomży stanowiły 24,3% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, a na koniec 2020r. – 24,4%.

Dokonując analizy sytuacji bezrobotnych kobiet należy stwierdzić, iż liczba zarejestrowanych kobiet ogółem także od 2009r. do 2012r. wzrastała, by od 2013r. zmniejszać swoją wartość. Natomiast udział bezrobotnych kobiet do 30 roku życia zwiększył się o 13,1 punktów procentowych z poziomu 51,4% na koniec 2009 roku do poziomu 60,1% na koniec 2020 roku w omawianej grupie wiekowej. W końcu 2020 liczba bezrobotnych kobiet w wieku do 30 roku życia wynosi 294 osoby, co stanowi 28,8% ogółu bezrobotnych kobiet z Łomży.

W ostatnich latach prawie połowa populacji kobiet nie mogła znaleźć pracy. Paradoksalnie wykształcenie oczekujących na pracę kobiet jest wyższe niż mężczyzn i nie zależy to od miejsca zamieszkania. Składa się na to wiele przyczyn: mniejsza liczba zawodów wykonywanych przez kobiety, postrzeganie kobiet przez pracodawców w kategorii osób mniej dyspozycyjnych; czynniki kulturowe, przyzwalające na bezrobocie kobiet, jako „strażniczek domowego ogniska” czy obniżający się preferowany wiek kobiet – młode, o wysokich kwalifikacjach i dużym doświadczeniu. Należy jednak zwrócić uwagę, że bardzo istotną i znaczącą, wręcz determinującą, w wielu przypadkach przyczyną trudności kobiet w uzyskaniu zatrudnienia są programy socjalne: m.in. rządowy program 500+, który wpłynął bardzo negatywnie na aktywność zawodową kobiet. Wśród tej kategorii bezrobotnych utrwaliło się przekonanie, że bardziej oplaca się pobierać pieniądze z programu społecznego, niż podjąć zatrudnienie za minimalne wynagrodzenie.

Tabela Nr 5 przedstawia strukturę bezrobotnych wg czasu pozostawania bez pracy, wykształcenia i stażu pracy.

Tabela Nr 5

Struktura bezrobotnych do 30 roku życia wg czasu pozostawania bez pracy, wykształcenia i stażu pracy w latach 2016 – 2020

Opis	2016r.		2017r.		2018r.		2019r.		2020r.		
	Ogółem	do 30 roku życia	Ogółem	do 30 roku życia	Ogółem	do 30 roku życia	Ogółem	do 30 roku życia	Ogółem	do 30 roku życia	
pozostawania bez	do 1	253	88	270	103	270	73	207	70	210	54
	1-3	501	176	413	159	384	127	392	118	334	113

	3 - 6	477	157	362	126	365	100	302	82	312	91
	6 - 12	499	149	356	101	368	86	289	74	382	97
	12 - 24	483	128	392	86	282	77	305	62	399	84
	pow. 24	665	85	525	90	393	51	319	34	365	50
Wykształcenie	wyższe	532	197	454	171	397	140	325	107	396	112
	policealne i śr. zaw.	681	180	566	163	472	113	453	104	456	120
	średnie ogół.	330	174	273	130	279	131	230	109	239	108
	zasad. zaw.	635	88	476	74	443	52	391	53	445	60
	gimnaz. i poniżej	700	144	549	127	471	78	415	67	466	89
Staż pracy ogółem	do 1 roku	533	272	486	236	407	194	388	166	428	180
	1 -5	693	231	578	209	549	180	481	161	519	163
	5 - 10	402	35	304	25	289	10	258	15	290	17
	10 -20	424	1	306	0	299	0	267	0	290	0
	20 - 30	346	x	239	x	203	x	176	x	195	x
	pow. 30	111	x	83	x	75	x	59	x	61	x
	bez stażu	369	244	322	195	240	130	185	98	219	129
Ogółem	2 878	783	2 318	665	2062	514	1814	440	2002	489	

Zródło: Sprawozdania o rynku pracy MPiPS – 01 Załącznik nr 1 dot. miasta Łomża za IV kwartał 2016r., 2017r., 2018r., 2019r. i 2020r.

Czas pozostawania bez pracy w przypadku osób do 30 roku życia jest zdecydowanie dłuższy niż dla bezrobotnych w pozostałych grupach wiekowych z wyjątkiem bezrobotnych do 50 roku życia. W liczbie bezrobotnych do 30 roku życia aż 47,2%, tj. 231 osób pozostaje bez pracy powyżej 6 miesięcy od momentu zarejestrowania się.

Z analiz przeprowadzonych wynika, iż w grupie bezrobotnych do 30 roku życia przeważają osoby, które nie posiadają doświadczenia zawodowego (26,4%), lub doświadczenie to jest niewielkie (do 5 lat pracy – 70,1%), niewystarczające lub nieadekwatne do potrzeb zgłaszanych przez pracodawców. Jest to bardzo niepokojące zjawisko, ponieważ ta część młodych mieszkańców naszego regionu swój start zawodowy rozpoczyna od statusu bezrobotnego.

Osoby poniżej 30 roku życia są zdecydowanie lepiej wykształcone niż pozostali bezrobotni. W końcu 2020r. wśród tej grupy wiekowej 18,2% posiadało zaledwie wykształcenie gimnazjalne lub poniżej, a kolejne 12,3% legitymowało się wykształceniem zasadniczym zawodowym, 22,1% - średnim ogólnokształcącym, 24,5% wykształceniem policealnym i średnim zawodowym. Na przeciwnym biegunie tej struktury znaleźli się bezrobotni z wykształceniem wyższym, których udział w ogólnej liczbie bezrobotnych w wieku poniżej 30 roku życia wyniósł 22,9%. Z drugiej strony osoby w omawianej grupie wiekowej nie posiadają doświadczenia zawodowego. W populacji bezrobotnych poniżej 30 roku życia jest niemal 26,4% osób bez doświadczenia zawodowego, a kolejne 36,8% ma doświadczenie do 1 roku i 33,3% ma doświadczenie od 1 roku do 5 lat.

Ukończenie studiów wyższych nie stanowi gwarancji znalezienia zatrudnienia w Łomży. Niejednokrotnie okazuje się bowiem, że wiedza i umiejętności nabyte podczas studiów nie odpowiadają na wymagania i oczekiwania łomżyńskiego rynku pracy.

Trzeba stwierdzić, że polska szkoła dostarcza na rynek pracy absolwentów bez umiejętności praktycznych. Zmniejszając się ilość zakładów pracy ogranicza szanse na odbycie praktyki zawodowej. Do tych trudności dochodzą tradycje rodzinne w zakresie kształcenia, miejsce zamieszkania i sytuacja materialna. Mechanizmy, które mają pomóc w przewyciężeniu widma bezrobocia, niestety, nie przynoszą oczekiwanych rezultatów. Składa się na to wiele przyczyn, z których mentalność, stereotyp bezrobotnego i niezadowolający status ekonomiczny należą do najważniejszych. Niejakim optymizmem napawa fakt, że absolwenci coraz lepiej poznają mechanizmy działania rynku pracy i tym samym są bardziej skłonni do przekwalifikowania czy podwyższania dotychczasowego wykształcenia, upatrując w tym możliwości pozyskania pracy. Ponadto do osób młodych kierowane są programy finansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, w ramach, których młody bezrobotny może odbyć staż zawodowy, podjąć pracę w ramach prac interwencyjnych, bonu na zasiedlenie lub rozpocząć działalność gospodarczą na własny rachunek, a przed skorzystaniem z tych form pomocy jest objęty pośrednictwem pracy i doradztwem zawodowym. Ponadto osoby do 30 roku życia objęte zostały Gwarancjami dla Młodzieży, w ramach, których urząd pracy ma obowiązek zapewnić im ofertę zatrudnienia, dalszego kształcenia, przyuczenia do zawodu lub stażu w okresie do 4 miesięcy od dnia rejestracji.

Według badań statystycznych w PUP w Łomży, liczby bieżących rejestracji (napływu) i wyłączeń (odpływu)

z ewidencji, w ciągu lat 2016 - 2020 wykazują systematyczną tendencję malejącą. Tabela nr 6 przedstawia „napływ” i przyczyny „odpływu” z bezrobocia osób do 30 roku życia w latach 2016 – 2020 z Łomży.

Tabela Nr 6

„Napływ” i przyczyny „odpływu” z bezrobocia osób do 30 roku życia w latach 2016 – 2020r.

Wyszczególnienie		Osoby z Łomży do 30 roku życia					
		2016r.	2017r.	2018r.	2019r.	2020 r.	
"Napływ"		1580	1563	1361	1135	997	
"Odpływ"		1718	1681	1512	1209	948	
z tego z przyczyn	podjęcia pracy od początku roku	931	850	778	602	573	
	z tego	niesubsydiowanej	648	535	552	491	425
		subsydiowanej	283	315	226	111	148
	z tego	prac interwencyjnych	37	37	38	28	34
		robót publicznych	42	30	28	21	25
		podjęcia działalności gospodarczej	27	19	29	13	20
		podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	33	30	19	7	12
		podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu a zasiedlenie	35	44	52	24	51
		innych	109	155	60	18	6
		rozpoczęcia szkolenia	16	11	7	6	7
	rozpoczęcia stażu	168	166	123	94	92	
	rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	3	3	9	6	0	
	odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym w ramach PAI	21	46	37	18	5	
	nie potwierdzenia gotowości do pracy	261	286	313	234	95	
	dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	152	177	118	119	71	
	podjęcia nauki	14	13	12	6	12	
	nabycia praw emerytalnych lub rentowych	3	3	2	2	0	
innych	149	126	113	122	31		

Źródło: MPIPS-01dot. miasta Łomża za lata 2016-2020.

Podstawowym powodem wyłączeń młodych ludzi z ewidencji bezrobotnych były podjęcia pracy, rozpoczęcia stażu oraz nie potwierdzenie gotowości do pracy i dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego. Urząd w miarę swoich możliwości oferował młodym osobom pracę lub obejmował działaniami aktywizującymi w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. Liczebność populacji beneficjentów tego programu jest uzależniona od wielkości środków finansowych w danym roku na aktywizację tej kategorii bezrobotnych oraz od wyboru realizowanych form wsparcia..

W 2019r. różnego rodzaju aktywnymi programami rynku pracy objętych zostało 217 bezrobotnych do 30 roku życia, co stanowiło 17,9% odpływu bezrobotnych w tym okresie, a w 2020r. objęto 247 młodych bezrobotnych, co stanowiło 27,9% odpływu bezrobotnych w tym okresie.

W ogólnej liczbie osób reaktywowanych zawodowo w ramach aktywnych form najwięcej osób młodych zostało skierowanych na staż.

W 2020 roku osoby do 30 roku życia mogły również skorzystać z innych aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu skierowanych wyłącznie do nich takich jak: bon szkoleniowy, bon stażowy, bon na zasiedlenie, bon zatrudnieniowy i refundacja kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenie społeczne osób do 30 roku życia.

Ciągle jednak relatywnie trudna sytuacja na miejskim rynku pracy motywuje także, co aktywniejsze jednostki do szukania szczęścia w innych zakątkach kraju, jak również za granicą. W efekcie liczba ludności Łomży nie zwiększa się. Oferty kształcenia zgłaszane przez działające w Łomży uczelnie nie zawsze idą w parze z faktycznym zapotrzebowaniem, dlatego też młodzi ludzie z tych terenów wyjeżdżają rozpoczynając studia w większych ośrodkach miejskich (Warszawa, Olsztyn, Białystok) i zwykle tam już zostają, a tylko nieliczni decydują się na powrót. Ponadto coraz więcej osób nie mając perspektyw na znalezienie pracy na terenie swego miejsca zamieszkania, ani też w sąsiednich powiatach, wyjeżdża za granicę – popularne kierunki to Anglia, Islandia, Irlandia, Niemcy, Belgia, Holandia, Norwegia.

Reasumując. Podstawowymi barierami w podjęciu zatrudnienia przez osoby do 30 roku życia z Łomży, według przeprowadzonych badań ankietowych i dokonanej analizy statystyk, są:

- niechęć pracodawców łomżyńskich do zatrudniania osób bez doświadczenia zawodowego;
- utrzymujące się niedopasowanie kwalifikacji młodych osób do potrzeb pracodawców, z uwzględnieniem zróżnicowania regionalnego, powodujące zasadnicze trudności na rynku pracy. System edukacji jest niedostosowany do potrzeb rynku pracy. Młodzi ludzie studiują, zdobywając kwalifikacje, na które nie ma zapotrzebowania;

- niewystarczająca motywacja młodych ludzi do podejmowania działań i szukania pracy;
- zbyt wygórowane oczekiwania poszukujących pracy;
- blokada ścieżki awansu młodego pokolenia,
- niedostateczne umiejętności z zakresu autoprezentacji, profesjonalnego przygotowania dokumentów aplikacyjnych i prowadzenia rozmów kwalifikacyjnych,
- osoby bezrobotne do 30 roku życia trudności ze znalezieniem pracy widzą przede wszystkim w braku doświadczenia zawodowego (39,2%). Czynnikiem istotnym w ich przypadku są także: brak ofert pracy w swoim zawodzie (34%), sprawowanie opieki nad dzieckiem 18,6%,
- wciąż za mało elastyczne są przepisy kodeksu pracy, za wysokie podatki. Wysokie koszty utrzymania małych firm (wysokie koszty wynajmu powierzchni biurowych i handlowych);
- niski poziom płac powodujący podejmowanie zatrudnienia w szarej strefie lub skutkujący nieaktywnością zawodową;
- zapewnione utrzymanie przez świadczenia społeczne lub dochody innych członków gospodarstw domowych;
- brak środków finansowych na rozpoczęcie pracy na własny rachunek lub niedostateczna ilość kapitałów własnych oraz wysokie koszty kredytów inwestycyjnych;
- brak środków finansowych na zakup rzeczy lub usługi ułatwiającej wdrożenie do pracy;
- trwająca pandemia COVID-19 spowodowała niechęć pracodawców do zatrudniania ludzi młodych.

Skutki bezrobocia wśród osób do 30 roku życia, to:

- brak wiary w sens edukacji, możliwość stabilizacji życiowej, i przeświadczenie, że ich kwalifikacje, energia, siły są marnowane;
- utrzymujący się niski przyrost naturalny i problemy związane z systemem emerytalnym;
- zmniejszenie aktywności zawodowej kobiet w wyniku rządowego programu 500+, obserwuje się prymat zasiłku socjalnego, społecznego nad podjęciem pracy;
- migracje młodzieży, zarówno do większych ośrodków, poza województwo i zagranicę. Szczególnie niebezpiecznym zjawiskiem w kontekście planowanych inwestycji jest odpływ wykwalifikowanej i wykształconej kadry, który w konsekwencji pogłębia już istniejące dysproporcje w rozwoju regionu w stosunku do reszty kraju;
- pogorszenie standardu życia;
- problemy z zagospodarowaniem wolnego czasu;
- izolacja społeczna;
- ograniczenie lub zaniechanie uczestnictwa w życiu kulturalnym i politycznym;
- narastające często poczucie bezsilności;
- pozbawienie możliwości nabywania dóbr, które są symbolem statusu ekonomicznego młodego człowieka;
- wzrost przestępczości wśród młodych mieszkańców Łomży;
- zwiększenie się zjawisk niepożądanych (alkoholizm, narkomania, przestępczość, samobójstwa, kradzieże, rozwody itp.);
- duże koszty świadczeń socjalnych;
- praca w „szarej strefie” często pozostaje jedynym sposobem na utrzymanie siebie i rodziny na akceptowalnym poziomie materialnym,
- bierność młodzieży spowodowana obawą, iż przez pandemię COVID-19 nie będzie dla niej pracy.
- Na podstawie badań ankietowych można stwierdzić, iż osoby bezrobotne do 30 roku życia oczekują od urzędu oferty pracy - 51,5% badanych, oferty pracy w wyuczonym zawodzie – 34%, dotacji na założenie działalności gospodarczej – 14,4%, stażu – 10,3%. Wśród tej grupy najwięcej osób zadeklarowało chęć dalszej nauki, aby podnieść swoją wartość na rynku pracy – 46,4%, duży odsetek dopuszcza też zmianę zawodu, aby zwiększyć swoje szanse na znalezienie pracy. Jako największą przeszkodę w podjęciu pracy wskazują brak doświadczenia zawodowego – 39,2%.

4. Bezrobocie wśród osób niepełnosprawnych na terenie miasta Łomża

Na łomżyńskim rynku pracy, w ciągu ostatnich lat, nastąpiła znaczna poprawa sytuacji osób niepełnosprawnych, na którą niewątpliwie wpływ miało duże zainteresowanie pracodawców zatrudnianiem osób niepełnosprawnych, które wynikało z otrzymywanego przez nich wsparcia. Zjawisko to odnotowano w całej Polsce.

Dane średnioroczne za 2019 r⁴ dla osób niepełnosprawnych w wieku produkcyjnym ogłoszone przez GUS kształtują się następująco:

- współczynnik aktywności zawodowej: 28,8%;
- wskaźnik zatrudnienia: 26,8%;
- stopa bezrobocia: 7,2%.

Od 2007 roku odnotowuje się znaczny wzrost współczynnika aktywności zawodowej i wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych, szczególnie tych w wieku produkcyjnym. W 2007 roku współczynnik aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych w wieku produkcyjnym wynosił 22,6%. Według najnowszych danych przeliczonych w oparciu o nowe bilanse ludności po Narodowym Spisie Powszechnym z 2011 r. i opartych o nową metodologię BAEL współczynnik ten wyniósł: w 2017r. 28,9%, w 2018 r. 28,3%, w 2019 roku wzrósł do poziomu 28,8%. Udział pracujących wśród osób niepełnosprawnych w wieku produkcyjnym w roku 2019 osiągnął wartość 26,8% (w 2018r. – 26,2% i w 2017 r. – 26,3%). Stopa bezrobocia wśród osób

⁴ <http://www.niepełnosprawni.gov.pl/index.php?e=page&id=80&print=1>

niepełnosprawnych w wieku produkcyjnym w 2019 r. nie zmieniła się i wyniosła 7,2% (w 2018r. wynosiła – 7,2% iw 2017 r. wynosiła – 9,3%).. W 2019 roku aktywnych zawodowo było 17,1% osób niepełnosprawnych w wieku 16 lat i więcej, a udział osób pracujących wśród osób niepełnosprawnych w wieku 16 lat i więcej w 2018 roku wynosił 16,0%, stopa bezrobocia 6,5%.

W Systemie Obsługi Dofinansowań i Refundacji (SODiR), prowadzonym przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, w końcu grudnia 2020 r. zarejestrowanych było łącznie 233,4 tys.⁵ osób niepełnosprawnych, w tym 141,2 tys. osób zatrudnionych na otwartym rynku pracy i 92,2 tys. osób pracujących w zakładach pracy chronionej. Udział pracowników zakładów pracy chronionej w stosunku do ogółu pracowników niepełnosprawnych, zarejestrowanych w SODiR jest nadal wysoki – w grudniu 2019 r. wynosił 39,5,7%, to wyraźnie zauważalna jest tendencja spadkowa tego udziału. Maleje liczba osób niepełnosprawnych zatrudnionych w zakładach pracy chronionej, a rośnie liczba niepełnosprawnych zatrudnionych na otwartym rynku pracy. Dla porównania w grudniu 2004 roku udział pracowników zakładów pracy chronionej w ogólnej liczbie pracowników niepełnosprawnych zarejestrowanych w SODiR wynosił 86%.

Udział osób niepełnosprawnych z Łomży, w ewidencji osób zarejestrowanych w PUP w grudniu 2020r. wynosił wśród bezrobotnych 8,0% (w Polsce 5,3%), zaś wśród poszukujących pracy – 33,3% (w Polsce – 34,7%).

W rejestrach Powiatowego Urzędu Pracy z terenu miasta Łomża na koniec 2020r. zarejestrowanych było 160 (w tym 56 kobiet) osób bezrobotnych niepełnosprawnych i 20 (w tym 9 kobiet) niepełnosprawnych poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu. W 2018r. nastąpił wzrost liczby niepełnosprawnych, by następnie maleć w latach 2019 – 2020. Tabela Nr 7 przedstawia liczbę osób będących w ewidencji osób niepełnosprawnych i niepełnosprawnych poszukujących pracy z Łomży w latach 2017-2020.

**Tabela Nr 7 Osoby będące w ewidencji osób niepełnosprawnych z terenu miasta Łomża
Stan na koniec okresu**

Wyszczególnienie	2017r.				2018r.				2019r.				2020r.				
	Bezrobotni niepełnosp		Niepełnosp . poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.		Bezrobotni niepełnosp		Niepełnosp . poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.		Bezrobotni niepełnosp		Niepełnosp . poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.		Bezrobotni niepełnosp		Niepełnosp . poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.		
	O	K	O	K	O	K	O	K	O	K	O	K	O	K	O	K	
Osoby będące w ewidencji osób bezrobotnych	159	65	24	8	179	87	39	15	169	79	23	8	160	56	20	9	
zarejestrowani po raz kolejny	149	61	16	3	170	83	31	10	160	76	19	6	154	53	15	7	
w tym jako osoba niepełnosprawna	92	34	13	3	100	49	19	7	84	44	12	3	88	33	11	6	
długotrwale	98	36	15	6	106	50	14	6	105	50	16	4	79	29	14	6	
poprzednio pracujący	151	62	17	4	169	82	32	11	160	76	18	5	149	52	14	6	
Oz tego z tego	do momentu zarejestrowani a się	88	39	2	0	89	39	10	2	86	40	3	1	84	36	2	0
	w tym w zakładzie pracy chronionej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	3	2	1	1	3	1	0	0	2	1	0	0	1	0	1	1
	bez kwalifikacji zawodowych	27	13	2	0	31	17	6	1	35	14	3	1	36	14	4	1
po stażu	4	0	3	2	3	1	4	1	4	1	3	1	4	0	3	2	
po pracach interwencyjnych	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
po robotach publicznych	2	2	x	x	1	1	x	x	1	1	x	x	0	0	x	x	
po szkoleniu	1	1	1	0	1	1	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	
po pracach społecznie	2	2	x	x	7	5	x	x	4	1	x	x	3	0	x	x	

⁵<http://www.niepełnosprawni.gov.pl/index.php?c=page&id=80&print=1> Dane DODIR stan na 08.02.2021

użytecznych																	
osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	2	2	0	0	
pobierające świadczenie rentowe z tytułu niezdolności do pracy	0	0	12	4	0	0	16	5	0	0	11	4	0	0	11	6	
pobierające rentę socjalną	x	x	9	4	x	x	10	5	x	x	3	1	x	x	3	1	
samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	7	5	0	0	7	4	3	2	8	6	0	0	12	10	0	0	

Źródło: Sprawozdanie MRPiPS-07 dot. miasta Łomża za lata 2017-2020.

Wśród niepełnosprawnych osoby długotrwale bezrobotne stanowią 49,4% tj. o 12,7 punktów procentowych mniej niż na koniec 2019 roku. Najliczniejszą grupę stanowią bezrobotni niepełnosprawni poprzednio pracujący. Na koniec 2020r. było ich 149, co stanowi aż 93,1% wśród zarejestrowanych osób niepełnosprawnych, czyli o 1,6 punktu procentowego mniej niż na koniec 2018 roku..

Na podstawie analizy sytuacji bezrobotnych niepełnosprawnych według wieku należy stwierdzić, że największą populację tworzą bezrobotni w wieku 45-54. Jest to grupa licząca na koniec 2020r. 45 osób, w tym 15 kobiet, co stanowi 28,2% ogółu bezrobotnych niepełnosprawnych z Łomży (na koniec 2019 r. – 26,6%). Drugą najliczniejszą grupę stanowią osoby w wieku 55-59, licząca 40 osób, w tym 18 kobiet, co stanowi 25,0% ogółu zarejestrowanych niepełnosprawnych z Łomży (24,9% na koniec 2019 roku).

Tabela Nr 8

Struktura osób niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy nie pozostających w zatrudnieniu wg wieku z Łomży

Stan na koniec okresu

Wyszczególnienie	2017r.				2018r.				2019r.				2020r.				
	Bezrobotni niepełnosp.		Niepełnosp. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.		Bezrobotni niepełnosp.		Niepełnosp. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.		Bezrobotni niepełnosp.		Niepełnosp. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.		Bezrobotni niepełnosp.		Niepełnosp. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.		
	O	K	O	K	O	K	O	K	O	K	O	K	O	K	O	K	
Osoby będące w ewidencji osób bezrobotnych	159	65	24	8	179	87	39	15	169	79	23	8	160	56	20	9	
Wiek	18-24	3	2	0	0	2	1	0	0	4	4	0	0	5	4	0	0
	25-34	13	6	7	4	19	10	7	3	19	5	4	3	20	10	4	1
	35-44	32	13	7	2	36	22	9	4	33	21	5	2	24	9	3	3
	45-54	44	23	3	1	51	23	8	4	45	21	4	0	45	15	6	2
	55-59	40	21	3	1	47	31	9	4	42	28	4	1	40	18	2	1
	60 i więcej lat	27	0	4	0	24	0	6	0	26	0	6	2	26	0	5	2

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-07 dot. miasta Łomża za lata 2017-2020r.

W latach 2017 – 2020 najliczniejszą grupę stanowili bezrobotni niepełnosprawni z wykształceniem podstawowym i niepełnym podstawowym oraz zasadniczym zawodowym. Na koniec 2020r. było ich razem 101 osób. Stanowili oni 63,1% omawianej kategorii bezrobotnych (na koniec 2019 roku – 56,8%).

Z analizy powyższej struktury wynika, że 63,1% zarejestrowanych bezrobotnych niepełnosprawnych posiada wykształcenie poniżej średniego. Z wykształceniem wyższym zarejestrowanych było tylko 17 osób bezrobotnych i 4 osoby poszukujące pracy i nie pozostające w zatrudnieniu.

Tabela Nr 9

Struktura wg wykształcenia osób niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy nie pozostających w zatrudnieniu z Łomży

Stan na koniec okresu

Wyszczególnienie		2017r.		2018r.		2019r.		2020r.	
		Bezrobotni niepełnosp.	Niepełnosp. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.	Bezrobotni niepełnosp.	Niepełnosp. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.	Bezrobotni niepełnosp.	Niepełnosp. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.	Bezrobotni niepełnosp.	Niepełnosp. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.
Osoby będące w ewidencji		159	24	179	39	169	23	160	20
Wykształcenie	Wyższe	16	6	18	9	15	4	17	4
	Policealne i średnie zawodowe	40	5	51	6	50	5	34	6
	w tym specjalne	0	0	0	0	0	0	0	0
	Średnie ogólnokształcące	10	3	11	3	8	1	8	1
	w tym specjalne	0	1	0	0	0	0	0	0
	Zasadnicze zawodowe	56	8	54	13	49	7	51	4
	w tym specjalne	3	0	6	0	4	0	3	0
	Gimnazjalne	2	0	2	0	3	0	3	0
	w tym specjalne	0	0	0	0	0	0	0	0
	Podstawowe i podstawowe nieukończone	35	2	43	8	44	6	47	5
w tym specjalne	5	0	5	0	5	0	3	0	

Zródło: Sprawozdanie MRPiPS-07 dot. miasta Łomża za lata 2017- 2020

Generalizując należy stwierdzić, że poziom wykształcenia osób niepełnosprawnych z Łomży zarejestrowanych w Urzędzie jest na dość niskim poziomie. Niski poziom wykształcenia dodatkowo, obok uwarunkowań zdrowotnych, ogranicza istotnie możliwości skutecznej aktywizacji zawodowej tej grupy.

Tabela Nr 10

Struktura wg stopnia niepełnosprawności osób niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy nie pozostających w zatrudnieniu z Łomży

Stan na koniec okresu

Wyszczególnienie		2017r.		2018r.		2019r.		2020r.	
		Bezrobotni niepełnosp.	Niepełnosp. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.	Bezrobotni niepełnosp.	Niepełnosp. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.	Bezrobotni niepełnosp.	Niepełnosp. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.	Bezrobotni niepełnosp.	Niepełnosp. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.
Osoby będące w ewidencji		159	24	179	39	169	23	160	20
Stopień niepełnosp.	znaczny	2	4	5	3	8	4	5	4
	umiarkowany	45	17	32	31	33	17	30	14
	lekki	112	3	142	5	128	2	125	2
Rodzaj niepełnosprawności	Upośledzenie umysłowe	2	0	2	0	2	0	1	2
	Choroby psychiczne	18	6	32	5	25	3	24	1
	Zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu	10	5	10	7	8	3	10	2
	Całościowe zaburzenia rozwojowe	0	0	0	0	0	0	0	1
	Choroby narządu wzroku	14	1	18	1	12	2	16	3
	Upośledzenia narządu ruchu	69	7	70	12	70	5	63	4
	Epilepsja	4	1	5	2	6	1	6	0

Choroby układu oddechowego i układu krążenia	12	1	15	4	9	3	11	3
Choroby układu pokarmowego	1	0	1	0	3	0	4	0
Choroby układu moczowo-płciowego	4	0	3	2	3	1	3	1
Choroby neurologiczne	9	2	9	4	14	3	10	2
Inne	16	1	14	2	17	2	12	0
Nieustalony	0	0	0	0	0	0	0	1

Źródło: Sprawozdanie MRPiPS-07 dot. miasta Łomża za lata 2017 - 2020

Wśród niepełnosprawnych zarejestrowanych w urzędzie pracy w Łomży w latach 2017 - 2020 najwięcej osób posiadało stopień niepełnosprawności lekki. Na koniec 2020r. takich osób było 125. Grupa ta stanowiła 78,1% omawianej kategorii (75,7% na koniec 2019r.) Natomiast wśród niepełnosprawnych poszukujących pracy najwięcej osób posiadało umiarkowany stopień niepełnosprawności. Na koniec 2020r. takich osób było 14, czyli 70,0% (73,9% na koniec 2019r.). Rodzaj niepełnosprawności to: upośledzenie umysłowe, choroby psychiczne, neurologiczne, zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu, wzroku, upośledzenia narządu ruchu, epilepsja, choroby układu oddechowego, układu pokarmowego, układu moczowo-płciowego.

Tak duży udział osób z lekkim stopniem niepełnosprawności jest szansą dla tej kategorii zarejestrowanych na skuteczną aktywizację zawodową pod warunkiem określenia właściwych kierunków kształcenia bądź przekwalifikowania. Istotne jest również skorelowanie oczekiwań osób niepełnosprawnych i preferencji pracodawców skłonnych zatrudniać osoby niepełnosprawne.

Tabela Nr 11

Struktura wg stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy osób niepełnosprawnych i poszukujących pracy nie pozostających w zatrudnieniu z Łomży

Stan na koniec okresu

Wyszczególnienie	2017r.		2018r.		2019r.		2020r.		
	Bezrobotni niepełnosp.	Niepełnosp. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.	Bezrobotni niepełnosp.	Niepełnosp. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.	Bezrobotni niepełnosp.	Niepełnosp. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.	Bezrobotni niepełnosp.	Niepełnosp. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.	
Osoby będące w ewidencji	159	24	179	39	169	23	160	20	
Staż pracy ogółem	do 1 roku	18	3	19	3	20	3	23	2
	1-5	26	3	37	6	34	3	32	3
	5-10	21	3	25	5	19	3	18	2
	10-20	37	6	38	14	46	7	39	6
	20-30	35	2	41	4	33	2	26	1
	30 i więcej lat	14	0	9	0	8	0	11	0
	bez stażu	8	7	10	7	9	5	11	6
Wg czasu pozostawania bez pracy	do 1 miesiąca	18	0	24	3	14	0	25	1
	1-3	16	7	26	7	36	5	31	2
	3-6	21	2	29	2	27	1	24	1
	6-12	22	0	39	13	20	1	24	2
	12-24	32	1	18	3	34	7	29	3
	pow. 24 miesięcy	50	14	43	11	38	9	27	11

Źródło: Sprawozdanie MRPiPS-07 dot. miasta Łomża za lata 2017- 2020

W latach 2017- 2020 najliczniejszą grupę tworzyli bezrobotni niepełnosprawni posiadający staż pracy 10-20 lat i 20-30 lat. Na koniec 2020r. grupa ta łącznie liczyła 65 osób i stanowiła 40,6% omawianej kategorii bezrobotnych (46,7% na koniec 2019r.). Drugą, co do liczebności jest grupa posiadająca staż pracy od 1 do 5 lat – 32 osoby (20,0%).

Najliczniejszą grupą bezrobotnych niepełnosprawnych wg czasu pozostawania bez pracy w latach 2017 - 2020 byli oczekujący na zatrudnienie powyżej 24 miesięcy. Na koniec omawianego okresu jej liczebność wynosiła 27 osób i stanowiła 16,9% omawianej populacji bezrobotnych (na koniec 2019r. – 22,5%).

W ciągu 2020 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Łomży zgłosiło się 279 bezrobotnych (w tym 118 kobiet) z terenu miasta Łomża. „Odpływ” bezrobotnych z ewidencji urzędu pracy wyniósł 292 osoby był wyższy od „napływu” o 13 osób. Główne przyczyny „odpływu” z bezrobocia przedstawiono w Tabeli Nr 12.

Tabela Nr 12

„Napływ” i „odpływ” osób niepełnosprawnych i poszukujących pracy nie pozostających w zatrudnieniu z Łomży
Stan w okresie

Wyszczególnienie	2017r.				2018r.				2019r.				2020r.				
	Bezrobotni niepełnosp.		Niepełnosp. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.		Bezrobotni niepełnosp.		Niepełnosp. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.		Bezrobotni niepełnosp.		Niepełnosp. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.		Bezrobotni niepełnosp.		Niepełnosp. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.		
	O	K	O	K	O	K	O	K	O	K	O	K	O	K	O	K	
Osoby włączone do ewidencji osób bezrobotnych	285	118	22	6	316	140	51	21	279	118	24	11	220	82	18	12	
Osoby wyłączone z ewidencji osób bezrobotnych	364	152	31	10	302	121	40	16	292	125	45	21	225	103	23	13	
z tego	podjęcie pracy	159	52	1	0	156	69	0	0	152	70	0	0	98	42	0	0
	z tego																
	praca subsydiowana	38	11	1	0	35	11	0	0	36	15	0	0	22	7	0	0
	praca niesubsydiowana	121	41	0	0	121	58	0	0	116	55	0	0	76	35	0	0
	rozpoczęcie szkolenia	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
	rozpoczęcie stażu	18	12	4	1	6	2	3	1	7	2	4	2	7	3	1	1
	rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej	19	5	x	x	11	5	x	x	7	4	x	x	4	2	x	x
	podjęcie nauki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy	4	1	x	x	2	1	x	x	0	0	x	x	0	0	0	0
	rezygnacja lub niepotwierdzenie gotowości do pracy	44	20	17	5	46	16	27	9	46	20	32	17	15	9	12	7
	utrata statusu osoby niepełnosprawnej	52	27	4	1	30	10	4	3	35	15	6	1	54	25	6	3
	inne	67	35	5	3	50	18	6	3	45	14	3	1	46	22	4	2

Źródło: Sprawozdanie MRPiPS-07 dot. miasta Łomża za lata 2017 - 2020.

Podstawowym powodem wyłączeń niepełnosprawnych z ewidencji bezrobotnych były podjęcia pracy oraz nie potwierdzenie gotowości do pracy. Urząd w miarę swoich możliwości oferował tym osobom pracę lub obejmował działaniami aktywizującymi. W 2020r. różnego rodzaju aktywnymi programami rynku pracy objętych zostało 34 bezrobotnych niepełnosprawnych, co stanowiło 15,1% odpływu niepełnosprawnych bezrobotnych w tym okresie. W związku ze zmieniającą się strukturą zarejestrowanych w urzędach pracy bezrobotnych systematycznie zmniejsza się liczba aktywizowanych osób niepełnosprawnych.

W 2020r. pracodawcy zgłosili do Urzędu 51 ofert pracy dla osób niepełnosprawnych z Łomży. Wśród tej liczby 41,2% ofert (21) stanowiły oferty pracy subsydiowanej.

Tabela Nr 13

Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej

Stan w okresie

Wyszczególnienie		2017r.	2018r.	2019r.	2020r.
Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej		84	104	74	51
z tego	staże	14	7	5	7
	przygotowanie zawodowe dorosłych	0	0	0	0
	prace społecznie użyteczne	0	0	0	0
	dla osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	0	0	0	0
	subsydiowanej	32	26	21	21

z sektora publicznego	4	3	2	4
sezonowej	3	0	0	1

Źródło: Sprawozdanie MRPiPS-07 dot. miasta Łomża za lata 2017- 2020r.

Na podstawie analizy zgłoszonych ofert pracy można wysunąć wniosek, iż pracodawcy zgłaszając oferty pracy dla osób niepełnosprawnych tak naprawdę oczekują, żeby to była osoba w pełni sprawna, ale mająca stopień niepełnosprawności.

Reasumując. Istnieje szereg barier, które niekorzystnie wpływają na liczbę pracujących niepełnosprawnych w Łomży. Większość ma charakter systemowy. Przykładem może być niejasność i zmienność przepisów prawa, czy nieefektywny i nieadekwatny system kształcenia. Z drugiej strony mamy jednak do czynienia z barierami o charakterze jednostkowym takimi jak np. postawa wobec pracy, czy stereotypowe postrzeganie miejsca osób niepełnosprawnych w społeczeństwie, w tym również na rynku pracy. Główną przyczyną była niechęć (uprzedzenia) do zatrudniania osób niepełnosprawnych, występująca na otwartym rynku pracy i brak ofert w zakładach pracy chronionej. Często pracodawcy oczekiwali umiejętności, których nie posiadały osoby niepełnosprawne, lub wykonywania zadań, którym te osoby nie mogły sprostać. Do ważnych przyczyn niezatrudniania osób niepełnosprawnych należą ograniczenia zdrowotne. Mają one charakter rzeczywisty lub domniemany, a wynikający z krytycznej samooceny swoich możliwości przez osoby niepełnosprawne lub z negatywnych założeń pracodawcy. Ponadto w warunkach narastającej nierównowagi na rynku pracy, pracodawcy zwiększają wymagania wobec kandydatów do pracy, co istotnie pomniejsza szanse osób niepełnosprawnych w konkurowaniu o uzyskanie zatrudnienia. Pracodawcy unikają także kosztów i trudności związanych z przystosowaniem stanowisk pracy oraz firmy do potrzeb osób niepełnosprawnych. Większości zakładów nie tworzono z myślą o zatrudnianiu takich osób, dlatego nie ma w nich urządzeń i warunków techniczno-organizacyjnych, ograniczających niedogodności wynikające z niepełnosprawności pracowników.

Problemy w uzyskaniu zatrudnienia przez osoby niepełnosprawne, zwłaszcza po długotrwałych niepowodzeniach, mogą stać się przyczyną rezygnacji z dalszych starań o pracę. Skutkiem tego może być narastające poczucie zbędności i wyalienowania. Zjawiska te mogą nasilać się w obecnych realiach na rynku pracy, gdzie osoby niepełnosprawne mają ograniczone szanse znalezienia pracy w konkurencji z młodymi i sprawnymi osobami.

Zachowania i postawy pracodawców w stosunku do osób niepełnosprawnych ujawniają się w niechęci lub woli zatrudnienia takich osób, a następnie w relacjach pracowniczych. Osoby niepełnosprawne mogą być traktowane przez pracodawców instrumentalnie, przedmiotowo, jako źródło korzyści w postaci możliwości korzystania z obniżek i zwrotu kosztów należnych pracodawcom zatrudniającym taką osobę, bądź podmiotowo, jako pełnowartościowi pracownicy. Postawy współpracowników wobec osób niepełnosprawnych kształtują się w czasie bezpośredniego kontaktu z tymi osobami. Współpraca z nimi ujawnia ewentualne uprzedzenia czy zyczliwość wobec osób niepełnosprawnych, utrwała albo zmienia zakorzeniony w mentalności stosunek do tych osób.

Szanse zatrudnienia osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy, zwłaszcza w mniejszych przedsiębiorstwach i przy obecnym poziomie bezrobocia i trwającej pandemii COVID-19, są nadal ograniczone. Konieczność wsparcia i pomocy w zatrudnianiu tych osób nie zanika, a wręcz zyskuje na znaczeniu, szczególnie w kontekście aktualnej i prognozowanej sytuacji na rynku pracy. Podkreśla to rolę zakładów pracy chronionej, które jednak bez wsparcia zewnętrznego mają niewielką zdolność konkurencyjną, a tym samym tworzenia i zachowania miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych.

5. Podejmowane działania w zakresie przeciwdziałania bezrobociu.

W 2020 roku realizowano wszystkie działania przewidziane ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, zmierzające do ograniczenia zjawiska bezrobocia i towarzyszących mu negatywnych skutków społecznych.

Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2020 r., poz. 1409 z późn. zm.) do zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy należy między innymi udzielanie pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w znalezieniu pracy, a także pracodawcom w pozyskiwaniu pracowników przez pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe. Dotyczy to również osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy jako bezrobotne lub poszukujące pracy. Osoby takie mają prawo do korzystania ze wszystkich usług i instrumentów rynku pracy na zasadach określonych w przepisach ustawy o promocji zatrudnienia.

Powiatowy Urząd Pracy w Łomży, realizując swoje zadania ustawowe związane z ograniczaniem i przeciwdziałaniem bezrobociu, czynnie włącza się w rozwiązywanie problemów społecznych związanych z bezrobociem ze szczególnym uwzględnieniem osób młodych i niepełnosprawnych. Struktura dotychczasowych celów polityki przeciwdziałania bezrobociu i jego negatywnym skutkom była złożona i obejmowała i obejmuje łagodzenie skutków bezrobocia przez czasową aktywizację tych bezrobotnych w ramach aktywnych programów rynku pracy, tj.:

- roboty publiczne,
- prace interwencyjne,
- staże,
- szkolenia i przekwalifikowanie bezrobotnych,
- prace społecznie użyteczne,
- refundację wyposażenia /doposażenia stanowiska pracy,
- dotacje na podjęcie działalności gospodarczej,
- doradztwo zawodowe i pośrednictwo pracy.

Ponadto w 2020 roku PUP w Łomży realizował zadania wynikające z ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U z 2020 roku, poz. 1842 z późn. zm.) tj. dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od tych wynagrodzeń składek na ubezpieczenia społeczne (art. 15z2b),

dofinansowanie części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej dla przedsiębiorców samozatrudnionych (art. 15zzc), udzielanie pożyczek na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorcy (art. 15 zzd) i organizacji pozarządowej (art. 15zzda), dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników dla organizacji pozarządowych (art. 15 zze) i dla kościelnych osób prawnych (15zze²) i udzielanie dotacji dla mikro i małych przedsiębiorstw z określonych branż udzielanych w celu przeciwdziałania negatywnym skutkom COVID-19 (art. 15 zze⁴).

2020 rok w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łomży to okres intensywnej pracy na rzecz przedsiębiorców, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji wywołanej pandemią COVID -19. Urząd pomógł ogromnej rzeszy przedsiębiorców i dzięki temu ochroniliśmy wiele miejsc pracy. Na realizację zadań z Tarczy Antykryzysowej urząd wydał w roku 2020 – 39 964 091 zł rozpatrując 6 278 wniosków.

W III kwartale 2020 roku w okresie stopniowego uruchamiania poszczególnych sektorów gospodarki PUP wrócił do intensywnej realizacji form wsparcia wynikających z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Realizowano zadania w trybie ograniczonego kontaktu z klientami oraz w systemie wzmoczonego aneksowania dotychczasowych umów, ponieważ sytuacja na rynku pracy bardzo często uniemożliwiała pracodawcom wywiązanie się z zobowiązań wynikających z podpisanych wcześniej umów. Pandemia uniemożliwiła również organizację zaplanowanych Targów Pracy oraz udział w przedsięwzięciach promujących zadania publicznych służb zatrudnienia.

Koniec 2020 roku to okres przygotowań do wdrożenia rozwiązań wspierających określone branże w sposób szczególnie dotknięte negatywnymi skutkami pandemii a głównie obostrzeniami sanitarnymi.

Od stycznia 2021 r. w dalszym ciągu realizujemy zadania wspierające uczestników obrotu gospodarczego poszkodowanych wskutek COVID-19. Realizacja zadań z Tarczy Antykryzysowej w związku z trwającym lockdownem będzie dla nas priorytetem. Szybka i sprawna pomoc branżowa z pewnością przyczyni się do poprawy sytuacji społecznej w naszym powiecie.

W 2020 roku PUP w Łomży przyznano większe środki na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu niż w 2019 roku.

Tabela Nr 14 Otrzymane środki z Funduszu Pracy i EFS

Lp.	Rok	Programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz przeciwdziałania COVID-19		
		Fundusz Pracy	EFS	Razem
1.	2016r.	12 344 059,00	3 484 541,00	15 828 600,00
2.	2017r.	12 099 147,00	3 341 353,00	15 440 500,00
3.	2018r.	11 107 827,00	3 582 273,00	14 690 100,00
4.	2019r.	3 373 742,00	3 548 358,00	6 922 100,00
5.	2020r.	32 156 873,94	17 492 573,06	49 649 447,00

W 2020r. budżet na aktywne formy Urzędu zwiększył się o 717,3% w porównaniu do poprzedniego roku. Spowodowane to zostało przyznaniem 41 238 500,00 zł na zadania związane z przeciwdziałaniem COVID-19. W 2020 roku PUP w Łomży otrzymał na realizację zadań na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz zadania związane z przeciwdziałaniem COVID-19 kwotę 49 649 447,00 zł, na którą składały się następujące środki:

- 1 558 873,94 zł – z Funduszu Pracy – tzw. algorytmu,
- 4 304 073,06 zł – z Europejskiego Funduszu Społecznego, w tym na RPO WP 2014-2020 1 989 255,43 zł i na PO WER – 2 314 817,63 zł,
- 2 548 000,00 zł – z rezerwy Ministra na realizację programów konkursowych związanych z aktywizacją bezrobotnych: „Aktywizacja zawodowa 2020” i „Gotowi na zatrudnienie 2020”,
- 13 188 500,00 zł z Europejskiego Funduszu Społecznego, na zadania związane z przeciwdziałaniem COVID-19, w tym na RPO WP 2014-2020 9 075 500,00 zł i na PO WER – 4 113 000,00 zł,
- 28 050 000,00 zł z rezerwy Ministra na zadania związane z przeciwdziałaniem COVID-19

W ramach otrzymanych środków Powiatowy Urząd Pracy w Łomży skierował w 2020 roku łącznie 880 bezrobotnych na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu.

Ponadto Urząd otrzymał kwotę 624 400,00 zł na Krajowy Fundusz Szkoleniowy.

Tabela nr 15 przedstawia liczbę skierowanych osób i wydatki na poszczególne faktywne formy przeciwdziałania bezrobociu.

Tabela Nr 15

Liczba skierowanych osób i wydatki Funduszu Pracy na poszczególne formy przeciwdziałania bezrobociu w 2020 roku

Kategoria wydatków	Liczba wyłączonych osób wg sprawozdania	Limit ogółem	Wydatkowano wg MRPiPS-02	% wykonania

	MRPiPS-01			
Szkolenia w tym bon szkoleniowy	28	110 000,00	79 234,15	72,031
Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	89	1 900 000,00	1 765 097,12	92,900
Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia	63*	1 100 000,00	1 000 000,00	90,909
Prace interwencyjne	145	785 573,06	710 750,20	90,475
Roboty publiczne	127	1 768 173,94	1 560 578,78	88,259
Staże w tym bon stażowy	256	1 924 700,00	1 832 853,66	95,228
Prace społecznie - użyteczne	88	65 000,00	51 821,88	79,726
Bon na zasiedlenie	84	757 500,00	656 250,00	86,634
COVID-19 Jednorazowa pożyczka	-	28 050 000,00	22 776 475,80	95,960
COVID-19 Pozostałe formy (111)	-		4 831 633,36	
COVID-19 Instrumenty dofinansowania (EFS)	-	13 188 500,00	12 190 045,68	92,429
Krajowy Fundusz Szkoleniowy	-	624 400,00	624 396,14	99,999
Razem	880	49 649 447,00	47 454 740,63	95,580

Źródło: Sprawozdania MRPiPS-01 oraz finansowe MRPiPS – 02 za grudzień 2020r., obliczenia własne.

*Na wyposażenie doposażenie stanowiska pracy zawarto umowy z pracodawcami na utworzenie 50 miejsc pracy.

Powyższe środki dotyczą działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Łomży na całym obszarze jego działania. Nie prowadzi się oddzielnych rejestrów wydatków w rozbiu na obsługiwane powiaty.

Wsparcie ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego otrzymały 383 osoby (pracownicy i pracodawcy).

Realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych

- w 2020 roku do PUP w Łomży wpłynęło 426 wniosków o dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od tych wynagrodzeń składek na ubezpieczenia społeczne (art. 15z2b) na kwotę 19 054 093,87 zł. Rozpatrzone łącznie 426 wniosków, w tym 373 pozytywnie na dofinansowanie wynagrodzeń na kwotę 11 338 074,15 zł. Wyplacono dofinansowanie na kwotę 10 860 427,91.
- w 2020 roku do PUP w Łomży wpłynęło 1056 wniosków o dofinansowanie części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej dla przedsiębiorców samozatrudnionych (art. 15z2c) na kwotę 5 786 020,00 zł. Rozpatrzone łącznie 1056 wniosków, w tym 980 pozytywnie na kwotę 5 406 640,00 zł. Wyplacono dofinansowanie 980 przedsiębiorcom samozatrudnionym na kwotę 5.339.360,00 zł.
- w 2020 roku do PUP w Łomży wpłynęło 4774 wnioski o udzielenie pożyczki na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorcy (art. 15z2d) i organizacji pozarządowej (art. 15z2da), w tym 2795 w wersji papierowej. Rozpatrzone łącznie 4766 wniosków, w tym 4568 pozytywnie. Wyplacono pożyczki na kwotę 22 781 896,80 zł dla 4568 pożyczkobiorców.
- w 2020 roku do PUP w Łomży wpłynęły 22 wnioski o dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników dla organizacji pozarządowych (art. 15z2e) i dla kościelnych osób prawnych (15z2e²) na kwotę 2 100 643,62 zł. Rozpatrzone 22 wnioski, w tym 16 pozytywnie na dofinansowanie wynagrodzeń na kwotę 1 074 118,44 zł. Wyplacono dofinansowanie na kwotę 982 411,29 zł.
- w 2020 roku do PUP w Łomży 91 wniosków o udzielenie dotacji na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorcy i małego przedsiębiorcy określonych branż (art. 15z2e⁴).

Tabela Nr 16 Informacja z realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych

Instrument/ podmiot ubiegający się o dofinansowanie	Liczba złożonych wniosków przez przedsiębiorców w ogółem (instrumenty z Art. 15zzb, 15zzc, 15zdd, 15zzda 15zze, 15zze ² i 15zee ⁴)	Kwota dofinansowania, o jaką ubiegają się przedsiębiorcy w ramach złożonych wniosków (instrumenty z Art. 15zzb, 15zzc, 15zdd, 15zzda, 15zze, 15zze ² i 15zee ⁴)	Liczba przedsiębiorców, którym przyznano dofinansowanie w ramach zawartych umów (instrumenty z Art. 15zzb, 15zzc, 15zdd, 15zzda, 15zze, 15zze ² i 15zee ⁴)	Kwota przyznanego dofinansowania w zł (instrumenty z Art. 15zzb, 15zzc, 15zdd, 15zzda 15zze, 15zze ² i 15zee ⁴)	Liczba osób objętych wsparciem w ramach zawartych umów w w zł (instrumenty z Art. 15zzb, 15zzc, 15zdd, 15zzda, 15zze, 15zze ² i 15zee ⁴)	Środki wypłacone w zł (instrumenty z Art. 15zzb 15zzc, 15zdd 15zzda, 15 zze 15zze ² i 15zee ⁴)
Art. 15zzb	426	19 054 093,87	373	11 338 074,15	2840	10 860 427,91
Art. 15zzc	1056	5 786 020,00	980	5 406 640,00	980	5 339 360,00
Art. 15zdd i Art. 15zzda	4774	23 817 391,80	4568	22 793 891,80	4568	22 781 891,80
Art. 15zze i Art. 15zze ²	22	2 100 643,62	16	1 074 118,44	181	982 411,29
Art. 15zee ⁴	91	452 000,00	0	0	0	0

Tabela Nr 17 przedstawia uczestnictwo w aktywnych programach rynku pracy w 2020r. i osiągnięte rezultaty.

Tabela Nr 17

Uczestnictwo w aktywnych programach rynku pracy w 2020r. i osiągnięte rezultaty

Wyszczególnienie		Ogółem		
		PUP	Łomża	Powiat Łomżyński
Bezrobotni zarejestrowani ogółem w okresie sprawozdawczym		4351	2679	1672
Bezrobotni ogółem, którzy podjęli pracę w okresie sprawozdawczym za pośrednictwem PUP		2635	1580	1055
Efektywność %		82,24	82,06	82,45
w tym osoby, które	rozpoczęły szkolenie	28	16	12
	ukończyły szkolenie	26	13	13
	podjęły pracę w trakcie lub po ukończeniu szkolenia	20	11	9
	efektywność %	76,92	84,62	69,23
	rozpoczęły staż	256	150	106
	ukończyły staż	229	137	92
	podjęły pracę w trakcie lub po ukończeniu stażu	193	107	86
	efektywność %	84,28	78,10	93,48
	rozpoczęły prace interwencyjne	145	86	59
	ukończyły prace interwencyjne	102	49	53
	podjęły pracę w trakcie lub po pracach interwencyjnych	95	46	49
	efektywność %	93,14	93,88	92,45
	rozpoczęły roboty publiczne	127	56	71
ukończyły roboty publiczne	125	51	74	
podjęły pracę w trakcie lub po robotach publicznych	123	49	74	

efektywność %	98,40	96,08	100,00
rozpoczęły prace społecznie użyteczne	88	30	58
ukończyły prace społecznie użyteczne	88	30	58
podjęły pracę w trakcie lub po ukończeniu prac społecznie użytecznych	20	7	13
efektywność %	22,72	23,33	22,41
skorzystały z z porad indywidualnych	245	145	100
podjęły pracę po skorzystaniu z porad indywidualnych	215	125	90
efektywność %	87,76	86,21	90,00
zostały skierowane w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	63	32	31
zakończyły zatrudnienie w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	53	31	22
pracowały 3 miesiące po zakończeniu umowy	39	24	15
efektywność %	73,58	77,42	68,18
otrzymały środki na podjęcie działalność gospodarczej	89	48	41
zakończyły określony w umowie okres prowadzenia działalności gospodarczej	50	29	21
prowadziły działalność gospodarczą 3 miesiące po zakończeniu umowy	50	29	21
efektywność %	100,00	100,00	100,00

Źródło: Załącznik nr 6 do sprawozdania MRPIPS-01 za 2020r., obliczenia własne.

Na 2020 rok PUP w Łomży otrzymał na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej środki Funduszu Pracy w kwocie 8 191 080,72 zł, w tym na RPO WP 2014-2020 – 1 885 078,06 zł i na PO WER – 1 929 039,61 zł. Tabele Nr 17 - 19 zawierają propozycje rozdysponowania tych środków w podziale na algorytm Funduszu Pracy, PO WER i RPO WP.

Tabela Nr 17

Propozycja podziału środków Funduszu Pracy na 2021 r. - (algorytm)

Lp.	Usługi i instrumenty rynku pracy	Zobowiązania z 2020r.	Limit do podziału w 2021 r.	Limit ogółem / 3+4/	Przewidywana l. os. objętych aktyw. w 2021r.
1.	Szkolenia, w tym: umowy trójstronne, badania lekarskie, koszty dojazdu, finansowanie studiów podyplomowych, bon szkoleniowy	1 360,00	159 500,00	160 860,00	25
2.	Staże, w tym badania lekarskie i koszty dojazdu	75 000,00	446 000,00	521 000,00	40
3.	Prace interwencyjne	38 500,00	257 000,00	295.500	42
4.	Roboty publiczne	284 000,00	2 600 000,00	2 884 000,00	152
5.	Refundacja kosztów doposażenia /wyposażenia st. pracy	-	220 000,00	220 000,00	11
6.	Dofinansowanie działalności gospodarczej				
7.	Prace społecznie użyteczne	-	220 000,00	220 000,00	11
RAZEM		398 860,00	3 978 103,05	4 376 963,05	316

Tabela Nr 18
Propozycja podziału środków z POWER na 2021 r.

Lp.	Usługi i instrumenty rynku pracy	Limit ogółem w zł	Przewidywana liczba osób objętych aktyw. w 2021 r.
1.	Staże, w tym badania lekarskie i koszty dojazdu	721 500,00	65
2.	Prace interwencyjne	283 578,06	48
3.	Dofinansowanie działalności gospodarczej	440 000,00	22
4.	Bon na zasiedlenie	440 000,00	22
Razem		1 885 078,06	157

Tabela Nr 19
Propozycja podziału środków z RPO WP na 2021 r.

Lp.	Usługi i instrumenty rynku pracy	Limit ogółem w zł	Przewidywana liczba osób objętych aktyw. w 2021 r.
1.	Staże, w tym badania lekarskie i koszty dojazdu	999 000,00	90
2.	Prace interwencyjne	210 039,61	35
3.	Dofinansowanie działalności gospodarczej	420 000,00	21
4.	Refundacja kosztów wyposażenia /wyposażenia	300 000,00	40
Razem		1 929 039,61	186

Łącznie PUP za otrzymane środki Funduszu Pracy zamierza zaktywizować 659 osób bezrobotnych.

W trakcie roku budżetowego PUP w Łomży może składać do Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wnioski o dodatkowe środki Funduszu Pracy z rezerwy Ministra, ale nie można przewidzieć ile środków Urząd otrzyma.

Decyzjami Minister Rozwoju, Pracy i Technologii na podstawie art. 31q ust. 5 – 6 i ust. 10 ustawy z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 1842 z późn. zm.), zawiadomił, że ustalone zostały, na wnioski Starosty Powiatu zaopiniowane przez Marszałka Województwa Podlaskiego, kwota środków Funduszu Pracy na finansowanie przez Powiatowy Urząd Pracy w Łomży w 2021 roku zadań określonych w art. 15zzb – 15zze i 15zze² ww. ustawy, w wysokości 1 400 000,00 zł.

Decyzjami Minister Rozwoju, Pracy i Technologii na podstawie art. 31q ust. 4 – 6 i ust. 10 ustawy z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 1842 z późn. zm.), zawiadomił, że ustalona została, na wniosek Starosty Powiatu zaopiniowany przez Marszałka Województwa Podlaskiego, kwota środków Funduszu Pracy na finansowanie przez Powiatowy Urząd Pracy w Łomży w 2021 roku zadania określonego w art. 15zze⁴ ww. ustawy, w wysokości 6 000 000,00 zł.

6. Krajowy Fundusz Szkoleniowy

Krajowy Fundusz Szkoleniowy stanowi wydzieloną część Funduszu Pracy, przeznaczoną na dofinansowanie kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców, podejmowanego z inicjatywy lub za zgodą pracodawcy. Celem utworzenia KFS jest zapobieganie utracie zatrudnienia przez osoby pracujące z powodu kompetencji nieadekwatnych do wymagań dynamicznie zmieniającej się gospodarki. Zwiększenie inwestycji w potencjał kadrowy powinno poprawić zarówno pozycję firm jak i samych pracowników na konkurencyjnym rynku pracy.

Wydatkowanie środków odbywa się zgodnie z priorytetami ministra właściwego do spraw pracy w porozumieniu z Radą Rynku Pracy (RRP decyduje o priorytetach wydatkowania rezerwy KFS).

Dofinansowanie w zależności od liczby osób zatrudnionych na umowę o pracę wynosi 80% lub 100%.

Powiatowy Urząd Pracy w Łomży w roku 2020 otrzymał dofinansowanie w kwocie 624 400,00 zł, z czego: 524 400,00 zł to limit i 100 000,00 zł rezerwa.

Ogłoszone zostały cztery nabory wniosków (luty, czerwiec, październik, listopad). W tym okresie wpłynęło do urzędu 185 wniosków dotyczących 540 osób, opiewające na kwotę 1 038 107,00 zł. Komisja rozpatrzyła pozytywnie 152 wnioski.

W roku 2020 roku zostało podpisanych 129 umów z limitu, z czego w ramach:

- a) priorytetu 1 (wsparcie kształcenia ustawicznego dla osób powracających na rynek pracy po przerwie związanej ze sprawowaniem opieki nad dzieckiem) – nie podpisano umów
- b) priorytetu 2 (wsparcie kształcenia ustawicznego osób po 45 roku życia) – podpisano umowy na kwotę: 101 347,60 zł

- c) priorytetu 3 (wsparcie zawodowego kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych w danym powiecie lub województwie zawodach deficytowych) – podpisano umowy na kwotę: 355 237,46 zł.
- d) priorytetu 4 (wsparcie kształcenia ustawicznego w związku z rozwojem w firmach technologii i zastosowaniem wprowadzanych przez firmy narzędzi pracy) – podpisano umowy na kwotę: 25 376,75 zł.
- e) priorytetu 5 (wsparcie kształcenia ustawicznego w obszarach/branżach kluczowych dla rozwoju powiatu/województwa wskazanych w dokumentach strategicznych/planach rozwoju) – podpisano umowy na kwotę: 29 974,33 zł.
- f) priorytetu 6 (wsparcie realizacji szkoleń dla instruktorów praktycznej nauki zawodu bądź osób mających zamiar podjęcia się tego zajęcia, opiekunów praktyk zawodowych i opiekunów stażu uczniowskiego oraz szkoleń branżowych dla nauczycieli kształcenia zawodowego) – podpisano umowy na kwotę: 12 460,00 zł.
- g) priorytetu 7 (wsparcie kształcenia ustawicznego pracowników zatrudnionych w podmiotach posiadających status przedsiębiorstwa społecznego, wskazanych na liście przedsiębiorstw społecznych prowadzonej przez MRPiPS, członków lub pracowników spółdzielni socjalnych lub pracowników Zakładów Aktywności Zawodowej) - nie podpisano umów i 23 umowy z rezerwy, z czego w ramach:

a) priorytetu 1, 2, 3 (wsparcie kształcenia ustawicznego osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności, wsparcie w nabywaniu kompetencji cyfrowych, wsparcie kształcenia ustawicznego pracowników Centrów Integracji Społecznej, Klubów Integracji Społecznej oraz Warsztatów Terapii Zajęciowej) – nie podpisano umów

b) priorytetu 4 (wsparcie kształcenia ustawicznego osób, które mogą udokumentować wykonywanie przez co najmniej 15 lat prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, a którym nie przysługuje prawo do emerytury pomostowej) – podpisano umowy na kwotę: 3 000 zł

c) priorytetu 5 (wsparcie kształcenia ustawicznego osób zatrudnionych u pracodawców, którzy w latach 2017-2019 nie korzystali ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego). – podpisano umowy na kwotę: 97 000,00 zł

Wsparcie w sumie otrzymało 383 osoby, średnio na 1 osobę – 1630,29 zł.
Umowy podpisane z pracodawcami w większości dotyczyły dofinansowania kursów zawodowych – 93,47% umów, studia podyplomowe stanowiły 6,53% umów.

Tematyka szkoleń zawodowych dofinansowanych z KFS najczęściej dotyczyła: budownictwa, usług transportowych oraz energetyki i elektryki.

Jednostki sektora publicznego otrzymały wsparcie w kwocie: 123.343,20 zł.

W ramach KFS zostało przeszkolonych 251 pracowników zatrudnionych przez firmy z Łomży oraz 11 pracodawców z Łomży. W 2020 roku firmy i pracodawcy z Łomży na szkolenia ustawiczne otrzymali 404 294,36 zł.

W 2021 roku PUP otrzymał z KFS środki w wysokości 582 000,00 zł. W pierwszej kolejności realizowane są wnioski pracodawców spełniających priorytety MRPiT-01 na rok 2021, gdzie szkolenia dają twarde kwalifikacje (kończą się egzaminami państwowymi).

Priorytety wydatkowania Krajowego Funduszu Szkoleniowego w roku 2021

Priorytety tzw. „puli Ministra”

- 1) wsparcie kształcenia ustawicznego osób zatrudnionych w firmach, które na skutek obostrzeń zapobiegających rozprzestrzenianiu się choroby COVID-19, musiały ograniczyć swoją działalność;
- 2) wsparcie kształcenia ustawicznego pracowników służb medycznych, pracowników służb socjalnych, psychologów, terapeutów, pracowników domów pomocy społecznej, zakładów opiekuńczo-leczniczych, prywatnych domów opieki oraz innych placówek dla seniorów/osób chorych/niepełnosprawnych, które bezpośrednio pracują z osobami chorymi na COVID-19 lub osobami z grupy ryzyka ciężkiego przebiegu tej choroby;
- 3) wsparcie kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych w danym powiecie lub województwie zawodach deficytowych;
- 4) wsparcie kształcenia ustawicznego osób po 45 roku życia;
- 5) wsparcie kształcenia ustawicznego osób powracających na rynek pracy po przerwie związanej ze sprawowaniem opieki nad dzieckiem;
- 6) wsparcie kształcenia ustawicznego w związku z zastosowaniem w firmach nowych technologii i narzędzi pracy, w tym także technologii i narzędzi cyfrowych;
- 7) wsparcie kształcenia ustawicznego osób, które nie posiadają świadectwa ukończenia szkoły lub świadectwa dojrzałości;
- 8) wsparcie realizacji szkoleń dla instruktorów praktycznej nauki zawodu bądź osób mających zamiar podjęcia się tego zajęcia, opiekunów praktyk zawodowych i opiekunów stażu uczniowskiego oraz szkoleń branżowych dla nauczycieli kształcenia zawodowego.

Priorytety Rady Rynku Pracy tzw. rezerwy KFS czyli kwota 51 361 tys. zł

- a) wsparcie kształcenia ustawicznego skierowane do pracodawców zatrudniających cudzoziemców;
- b) wsparcie kształcenia ustawicznego pracowników zatrudnionych w podmiotach posiadających status przedsiębiorstwa społecznego, wskazanych na liście przedsiębiorstw społecznych prowadzonej przez MRiPS, członków lub pracowników spółdzielni socjalnych lub pracowników Zakładów Aktywności Zawodowej;
- c) wsparcie kształcenia ustawicznego osób, które mogą udokumentować wykonywanie przez co najmniej 15 lat prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, a którym nie przysługuje prawo do emerytury pomostowej;
- d) wsparcie kształcenia ustawicznego pracowników Centrów Integracji Społecznej, Klubów Integracji Społecznej, Warsztatów Terapii Zajęciowej;
- e) wsparcie kształcenia ustawicznego osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności;
- f) wsparcie kształcenia ustawicznego osób dorosłych w nabywaniu kompetencji cyfrowych.

Na dzień 15 kwietnia 2021 roku podpisano 110 umów na kwotę 575 351,00 zł.

Sporządził:

Tomasz Szewczyk

Zastępca Dyrektora
Powiatowego Urzędu Pracy

mqr inż. Elżbieta Klejniczak-Bazjdo